

Zadanie 73 [Kula zsuwająca się ze stołu] ($WT = 1,88$; $LPR = 11$). Większość nadesłanych rozwiązań była poprawna. Najlepsze rozwiązania przysłali P. Bała, R. Musiał, A. Sikorski, P. Wójtowicz. Za to do rozwiązania w numerze 1/1989 *Delty* zakradł się błąd: powinno być $\alpha_0 = \arccos(2/3)$ oraz $Z = (4\sqrt{3}/9)\sqrt{RH}$.

Zadanie 75 [Równia pochyła ze zmiennym współczynnikiem tarcia] ($WT = 1,46$, $LPR = 25$). Większość rozwiązujących (m. in. M. Krystian, P. Jungiewicz, G. Lewandowski, P. Perkowski, A. Sikorski) zastosowała metodę „energetyczną” – podobnie jak w *Delcie*. Kilka osób (A. Bonk, A. Gluza, R. Musiał) rozwiązywało równanie ruchu klocka. J. Lipkowski i Dz. Lipniacki wykorzystali obydwie metody.

Zadanie 77 [Strumień wody ze strzykawki] ($WT = 2,50$; $LPR = 15$). Jedynie A. Kondracki opisał prawidłowo wpływ dyszki na zjawisko wypływu wody.

Zadanie 79 [Połączenie żarówek w żyrandolu] ($WT = 1,27$; $LPR = 18$). Zadanie to wypadło dobrze (najniższa wartość WT). Tylko niektórzy autorzy poprawnych rozwiązań (A. Borowski – sprawdził doświadczalnie, J. Lipkowski, B. Mikieliewicz, R. Musiał, A. Sikorski) wspomnieli o zależności oporu żarników od temperatury.

Zadanie 81 [Wyznaczanie stężenia kwasu] ($WT = 1,65$; $LPR = 19$). W. Peisert i Dz. Lipniacki przedyskutowali wpływ bezwładności cieczy na ruch pływaka (Dz. Lipniacki wykonał doświadczenie). A. Sikorski zwrócił uwagę na to, że zależność gęstości kwasu od stężenia nie jest ściśle liniowa. W rozwiązaniach występują różne określenia stężenia; większość osób brała stosunek masy kwasu do masy roztworu.

Zadanie 82 [Światło przechodzące przez szklany półwałec] ($WT = 2,47$; $LPR = 10$). W niektórych rozwiązaniach (A. Sikorskiego, T. Wietechy, J. Lipkowskiego, B. Musiała, R. Musiała) podano wyrażenia określające stosunek powierzchni bocznej, z jakiej światło wychodzi,

do całej powierzchni bocznej półwałca, jako funkcję współczynnika załamania. T. Wietecha dołączył nawet program komputerowy sporządzający wykres tej funkcji.

Zadanie 83 [Napelnianie dziurawej beczki] ($WT = 2,40$; $LPR = 10$). Dobre rozwiązania nadesłali T. Wietecha, P. Bała, A. Borowski, P. Jungiewicz, B. Mikieliewicz, B. Musiał, P. Gworys, J. Lipkowski, L. Motyka i A. Sikorski. A. Gluza zauważyła, że identyczne zadanie było już w *Delcie* (nr 1/1976, zad. F 25). Niestety, zamieszczone tam rozwiązanie jest obciążone błędem rachunkowym i prowadzi do mylnego wyniku.

Zadanie 84 [Rzut piłką ponad ścianą] ($WT = 3,00$; $LPR = 8$). Zadanie to miało najwyższy współczynnik trudności. Spośród autorów dobrych rozwiązań (P. Bała, J. Lipkowski, Dz. Lipniacki, A. Borowski, B. Musiał, A. Sikorski, T. Wietecha, L. Motyka) nikt nie zauważył występowania drugiego „obszaru cienia” w większej odległości od ściany.

Zadanie 85 [Kondensator na sprężynkach] ($WT = 1,87$, $LPR = 13$). W większości rozwiązań przyrównano energię naładowanego kondensatora $E_k = \frac{8\epsilon}{40} \frac{U^2}{2}$ (ϵ – przenikalność elektryczna powietrza) do energii rozciągniętych sprężyn $E_s = 4k \frac{d^2}{2}$. Najlepsze rozwiązania tego typu przysłali M. Karas, A. Borowski, B. Mikieliewicz i P. Perkowski.

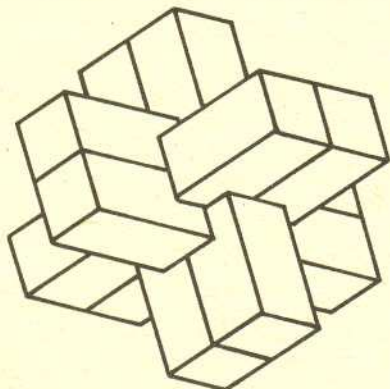
Zadanie 87 [Obrót kosmonauty] ($WT = 2,27$, $LPR = 8$). Autorzy prawidłowych rozwiązań (K. Osipowicz, P. Bała, L. Motyka, W. Peisert, A. Sikorski, R. Wencel, A. Borowski, A. Surma) na ogół proponują okrężne ruchy rękoma.

Zadanie 89 [Zawieszanie szafki] ($WT = 2,48$, $LPR = 7$). Zaledwie 7 dobrych rozwiązań (Zb. Kapaly, A. Sikorskiego, Dz. Lipniackiego, R. Musiała, M. Karasia, J. Lipkowskiego, A. Wrońskiego) wiąże się z małą liczbą nadesłanych prac, na co miało wpływ poważne opóźnienie się majowego numeru *Delty*.

Krzyżak

Litewscy i łotewscy drwale w chwilach wolnych od pracy wycinali z drewniek sześć patyczków takich jak na rysunku obok, a następnie dawali je dzieciom, by te złożyły z nich nierozpadający się krzyżak. A nie jest to łatwe. Proszę samemu wyciąć i złożyć.

Potem podobną zabawkę (wykonaną z plastyku) sprzedawano u nas w kioskach Ruchu. Kiedy porównaliśmy oryginalną drewnianą zabawkę z jej plastycznym odpowiednikiem, okazało się, że nie są one jednakowe. Różnią się kształtem dwóch patyczków. Powstaje zatem pytanie, czy istnieje może jeszcze więcej wersji?

Dokładniej: na ile sposobów można wyciąć 6 patyczków w taki sposób, by można z nich było złożyć nierozpadający się krzyżak nie mający luk we wnętrzu?

Opracował M. K.

Propozycje ewentualnych tematów prac na Konkurs Uczniowskich Prac z Matematyki zamieszczamy od numeru 3/1988 (z pominięciem numerów 6 i 12 z 1988 roku oraz 1, 6, 7 i 8 z roku 1989). Oczywiście, chętnie widzimy prace również na inne tematy.

